

Priopćenje

Godina: LXI.

Zagreb, 08. studenog 2024.

POSL-2024-1-1/3

ISSN 1334-0557

BROJ I STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA U RUJNU 2024.

Usporedba broja pravnih osoba u Registru Državnog zavoda za statistiku s brojem aktivnih pravnih osoba u drugim registrima pokazuje da udio aktivnih pravnih osoba iznosi 72,6%.

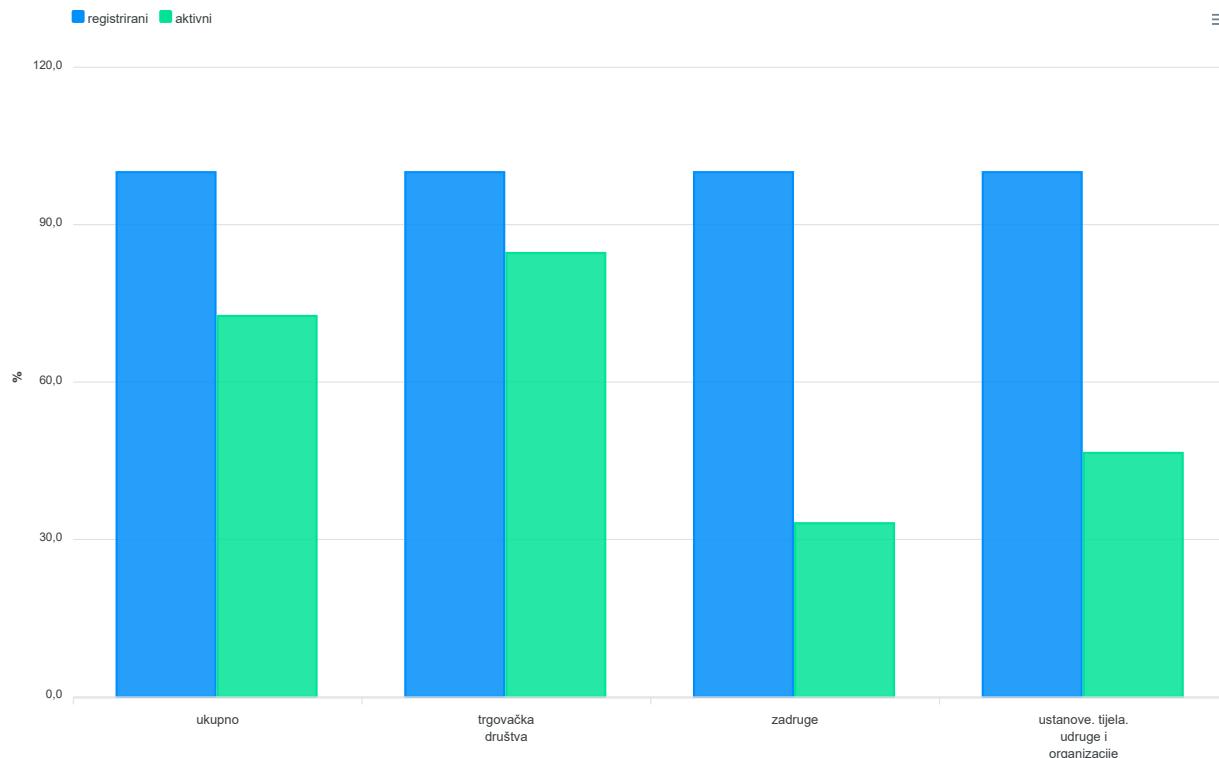
Razlika se pojavljuje zbog primjene različite metodologije načina upisa i određivanja aktivnosti u pojedinim registrima.

Podatak o broju subjekata obrta i slobodnih zanimanja odnosi se na broj samostalnih poduzetnika koji zapošljavaju ili ne zapošljavaju zaposlenike te na broj osoba koje obavljaju profesionalnu djelatnost prema evidencijama mirovinskog osiguranja.

1. POSLOVNI SUBJEKTI, STANJE 30. RUJNA 2024.

	Registrirane pravne osobe	Aktivni subjekti	Udio aktivnih pravnih osoba, %
Ukupno	250 824	182 088	72,6
Trgovačka društva	172 684	146 057	84,6
Zadruge	2 123	702	33,1
Ustanove, tijela, udruge i organizacije	76 017	35 329	46,5
Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima	-	106 390	-

G-1. STRUKTURA PRAVNIIH OSOBA¹⁾ PREMA PRAVNO USTROJBENIM OBЛИCIMA I AKTIVNOSTIMA U RUJNU 2024.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007.,
STANJE 30. RUJNA 2024.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih, %	aktivne	struktura aktivnih, %	profitne	neprofitne	
Ukupno	250 824	100,0	182 088	100,0	146 759	35 329	106 390
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3 833	1,5	2 835	1,6	2 833	2	2 575
B Rudarstvo i vađenje	228	0,1	186	0,1	186	-	35
C Prerađivačka industrija	17 633	7,0	15 568	8,5	15 565	3	8 522
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	1 594	0,6	1 073	0,6	1 073	-	17
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	998	0,4	842	0,5	840	2	110
F Građevinarstvo	26 383	10,5	21 940	12,0	21 939	1	12 506
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	31 910	12,7	26 305	14,4	26 114	191	9 244
H Prijevoz i skladištenje	8 740	3,5	7 366	4,0	7 332	34	7 186
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	16 066	6,4	13 142	7,2	13 092	50	7 691
J Informacije i komunikacije	10 354	4,1	9 159	5,0	9 128	31	3 895
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 424	0,6	982	0,5	932	50	501
L Poslovanje nekretninama	9 450	3,8	6 823	3,7	6 823	-	658
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	26 536	10,6	23 433	12,9	23 263	170	18 331
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9 960	4,0	8 377	4,6	8 372	5	5 443
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2 862	1,1	948	0,5	16	932	6 828
P Obrazovanje	4 109	1,6	3 733	2,1	1 150	2 583	1 858
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5 154	2,1	3 648	2,0	1 292	2 356	4 956
R Umjetnost, zabava i rekreacija	23 384	9,3	12 237	6,7	2 015	10 222	3 457
S Ostale uslužne djelatnosti	50 151	20,0	23 490	12,9	4 793	18 697	12 500
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	0,0	1	0,0	1	-	45
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	32

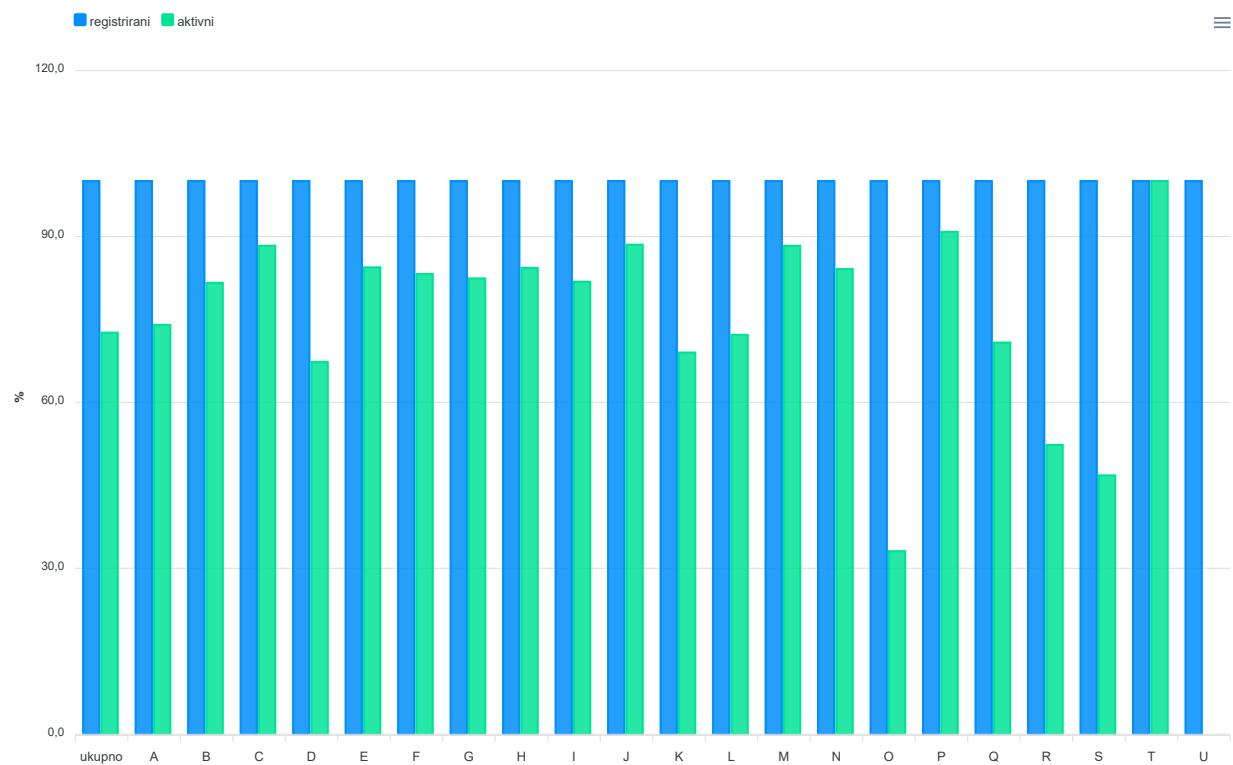
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovice registriranih i aktivnih subjekata zastupljeno u četiri područja djelatnosti: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom registriranih od 12,7% i aktivnih od 14,4%, Prerađivačka industrija, s udjelom registriranih od 7,0% i aktivnih od 8,5%, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 10,6% i aktivnih od 12,9%, te Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 20,0% i aktivnih od 12,9%.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 80,6%, a njihova struktura po djelatnostima pokazuje da ih je 68,1% zastupljeno u pet područja djelatnosti sljedećim redoslijedom prema veličini udjela: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla (17,8%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (15,9%), Prerađivačka industrija (10,6%), Građevinarstvo (14,9%) te Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (8,9%).

Udio neprofitnih aktivnih subjekata je 19,4%. Polovica tih subjekata pripada djelatnosti Ostale uslužne djelatnosti. Druga polovica raspoređena je na djelatnosti Umjetnost, zabava i rekreacija (28,9%), Obrazovanje (7,3%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (6,7%) te Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (2,6%).

Struktura prema djelatnostima poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja bitno je ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti najzastupljenija su djelatnost. Osim nje, još pet djelatnosti pokriva polovicu ukupnih subjekata.

G-2. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007., RUJAN 2024.

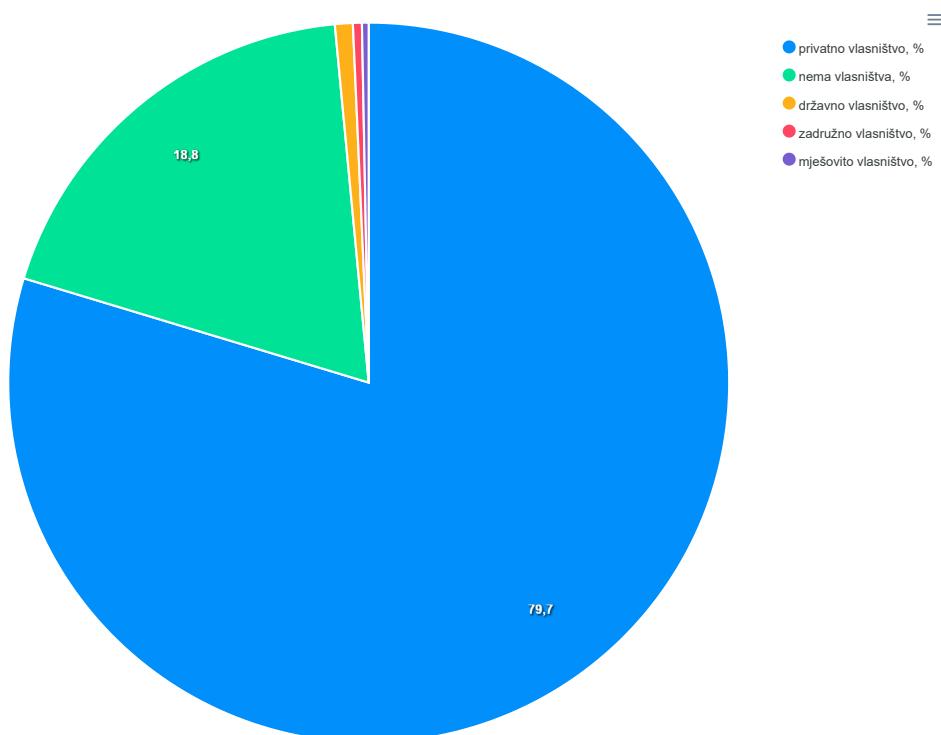
1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Područja djelatnosti prema područjima NKD-a 2007.

- A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B Rudarstvo i vodenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P Obrazovanje
- Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S Ostale uslužne djelatnosti
- T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
- U Djelatnosti izvanterritorialnih organizacija i tijela

3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBЛИCIMA VLASNIŠTVA I PODRUČJIMA NKD-a 2007.,
STANJE 30. RUJNA 2024.

G-3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA, RUJAN 2024.

Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva pokazuje da je privatno vlasništvo najčešći oblik. Njime je obuhvaćeno 79,6% subjekata. U državnom je vlasništvu 0,8% subjekata, u mješovitome 0,3% njih, u zadružnom vlasništvu 0,4%, a za 18,8% pravnih osoba vlasništvo se ne prati.

Struktura vlasništva prema djelatnostima pokazuje da su subjekti u privatnom vlasništvu najzastupljeniji u uslužnim djelatnostima, npr. u djelatnostima Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom od 98,6%, Poslovanje nekretninama, s udjelom od 99,2%, te Prijevoz i skladištenje, s udjelom od 98,3%. Približno jednak udio tog oblika vlasništva među proizvodnim djelatnostima imaju Građevinarstvo (99,2%), Prerađivačka industrija (97,9%) te Informacije i komunikacije (98,8%).

4. AKTIVNE PRAVNE OSOBE PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I BROJU ZAPOSLENIH,
STANJE 30. RUJNA 2024.

	Ukupno	Broj zaposlenih					
		0	1 – 9	10 – 49	50 – 249	250 – 499	500 i više
Ukupno	182 088	72 468	91 002	14 332	3 668	341	277
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 835	985	1 538	260	40	5	7
B Rudarstvo i vađenje	186	32	97	45	10	-	2
C Prerađivačka industrija	15 568	3 347	8 903	2 444	707	103	64
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 073	698	310	47	11	3	4
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	842	141	301	271	114	12	3
F Građevinarstvo	21 940	7 264	12 317	2 049	288	16	6
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	26 305	7 253	16 488	2 173	304	42	45
H Prijevoz i skladištenje	7 366	2 423	4 183	601	125	19	15
I Ddjelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13 142	4 372	7 327	1 285	134	11	13
J Informacije i komunikacije	9 159	2 942	5 422	649	123	13	10
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	982	260	598	67	33	6	18
L Poslovanje nekretninama	6 823	4 475	2 199	138	8	2	1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	23 433	6 814	15 341	1 145	122	6	5
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8 377	3 786	3 996	459	109	14	13
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	948	48	272	414	165	31	18
P Obrazovanje	3 733	518	1 157	972	1 061	19	6
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 648	1 205	1 493	659	224	28	39
R Umjetnost, zabava i rekreativna djelatnost	12 237	8 848	2 987	328	57	10	7
S Ostale uslužne djelatnosti	23 490	17 056	6 073	326	33	1	1
T Ddjelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-

Promatra li se struktura aktivnih pravnih osoba prema broju zaposlenih, najveći udio (50,0%) imaju subjekti s 1 – 9 zaposlenih i 39,8% subjekti bez zaposlenih, 7,9% udjela imaju subjekti s 10 – 49 zaposlenih, 2,0% subjekti s 50 – 249 zaposlenih, a 0,4% udjela imaju subjekti s više od 250 zaposlenih.

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBENIM OBЛИCIMA I AKTIVNOSTI,
STANJE 30. RUJNA 2024.

	Pravno ustrojeni oblici					
	ukupno		dionička društva		društva s ograničenom odgovornošću	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	172 684	146 057	762	617	126 282	108 254
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3 197	2 542	20	14	2 413	1 995
B Rudarstvo i vađenje	226	184	6	6	204	169
C Prerađivačka industrija	17 401	15 447	211	164	13 391	12 032
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 588	1 069	7	5	1 401	941
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	991	839	5	3	831	746
F Građevinarstvo	25 672	21 879	78	53	17 290	14 558
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	31 535	26 037	93	70	24 666	20 728
H Prijevoz i skladištenje	8 678	7 324	35	29	5 201	4 591
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	15 955	13 053	87	79	9 481	7 998
J Informacije i komunikacije	10 274	9 121	27	23	8 393	7 647
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 084	924	74	66	919	786
L Poslovanje nekretninama	9 447	6 822	31	30	8 352	6 090
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	26 297	23 235	70	62	20 767	18 588
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9 890	8 352	8	6	7 102	6 126
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	20	15	-	-	12	11
P Obrazovanje	1 276	1 150	1	1	861	797
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1 442	1 275	-	-	1 164	1 044
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2 365	2 003	6	5	1 424	1 218
S Ostale uslužne djelatnosti	5 345	4 785	3	1	2 409	2 188
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	1	1
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBENIM OBLCIMA I AKTIVNOSTI,
STANJE 30. RUJNA 2024.

(nastavak)

	Pravno ustrojeni oblici							
	jednostavna društva s ograničenom odgovornošću		javna trgovачka društva		glavne podružnice inozemnih trgovaca ili inozemnih trgovaca pojedinaca		ostali pravno ustrojeni oblici	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	44 585	36 362	202	169	673	536	180	119
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	758	527	-	-	3	3	3	3
B Rudarstvo i vađenje	15	8	-	-	1	1	-	-
C Prerađivačka industrija	3 732	3 203	2	1	61	45	4	2
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	174	120	-	-	4	2	2	1
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	150	89	-	-	4	-	1	1
F Građevinarstvo	8 110	7 119	8	7	182	141	4	1
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	6 630	5 123	1	1	137	109	8	6
H Prijevoz i skladištenje	3 413	2 682	3	3	25	18	1	1
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6 360	4 953	1	-	22	20	4	3
J Informacije i komunikacije	1 817	1 417	4	4	32	29	1	1
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	45	31	-	-	13	12	33	29
L Poslovanje nekretninama	1 011	660	2	1	44	37	7	4
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	5 155	4 334	174	146	117	99	14	6
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2 736	2 187	4	3	22	16	17	13
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1	1	-	-	-	-	7	3
P Obrazovanje	411	349	-	-	2	2	1	1
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	276	230	1	1	1	-	-	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	920	765	1	1	1	1	14	14
S Ostale uslužne djelatnosti	2 871	2 564	1	1	2	1	59	30
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-

U strukturi trgovackih društava prema pravno ustrojenim oblicima uvelike prevladava oblik društava s ograničenom odgovornošću, čiji je udio registriranih 73,1%, a udio aktivnih 74,1%. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću drugi je oblik prema brojnosti, s 25,8% registriranih i 24,9% aktivnih. Ostali oblici trgovackih društava čine ostalih 1,0%.

6. REGISTRIRANE NEPROFITNE PRAVNE OSOBE PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., AKTIVNOSTI I PRAVNO USTROJBENIM OBЛИCIMA, STANJE 30. RUJNA 2024.

	Ukupno registrirani	Udio aktivnih, %	Skupine pravno ustrojenih oblika	
			udruge, ustanove, gospodarska udruženja, pravosuđe, zaklade, fundacije, političke stranke i ostale organizacije	tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Ukupno	76 017	46,5	73 621	2 396
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4	50,0	4	-
B Rudarstvo i vađenje	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	7	42,9	7	-
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	-	-	-	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	3	66,7	3	-
F Građevinarstvo	1	100,0	1	-
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	202	94,6	202	-
H Prijevoz i skladištenje	34	100,0	34	-
I Ddjelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	51	98,0	51	-
J Informacije i komunikacije	68	45,6	68	-
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	249	20,1	249	-
L Poslovanje nekretninama	-	-	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	186	91,4	186	-
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7	71,4	7	-
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2 841	32,8	445	2 396
P Obrazovanje	2 833	91,2	2 833	-
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 690	63,8	3 690	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	20 997	48,7	20 997	-
S Ostale uslužne djelatnosti	44 790	41,7	44 790	-
T Ddjelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-
U Ddjelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	54	-

Struktura registriranih neprofitnih pravnih osoba prema vrstama pravno ustrojenih oblika pokazuje da 96,8% čine udruge, ustanove, udruženja i slične organizacije, a 3,2% tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Promatra li se aktivnost spomenutih pravnih osoba, uočljivo je da je 46,5% aktivnih. Njihova struktura po djelatnostima pokazuje da su to subjekti iz četiri područja djelatnosti: Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 58,9% i udjelom aktivnih od 41,7%, Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, s udjelom registriranih od 3,7% i udjelom aktivnih od 32,8%, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, s udjelom registriranih od 4,9% i udjelom aktivnih od 63,8%, te Obrazovanje, sa samo 3,7% registriranih, ali s najvećim udjelom aktivnih (91,2%).

7. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PO ŽUPANIJAMA, STANJE 30. RUJNA 2024.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirane	aktivne		
Republika Hrvatska	250 824	172 684	146 057	2 123	702	76 017	106 390
Zagrebačka	16 668	12 314	10 892	90	21	4 264	5 955
Krapinsko-zagorska	4 931	3 037	2 673	54	14	1 840	2 742
Sisačko-moslavačka	5 676	3 040	2 615	104	21	2 532	2 506
Karlovačka	5 038	2 912	2 561	70	23	2 056	2 011
Varaždinska	7 847	5 209	4 573	56	17	2 582	3 231
Koprivničko-križevačka	4 036	2 238	1 975	45	28	1 753	1 818
Bjelovarsko-bilogorska	4 563	2 636	2 404	66	37	1 861	1 414
Primorsko-goranska	19 767	14 133	11 853	96	30	5 538	11 127
Ličko-senjska	2 229	1 199	1 007	38	12	992	997
Virovitičko-podravska	2 694	1 331	1 208	32	18	1 331	1 263
Požeško-slavonska	2 324	1 125	1 008	30	7	1 169	1 232
Brodsko-posavska	5 011	2 819	2 453	59	15	2 133	2 563
Zadarska	10 039	7 059	5 863	149	46	2 831	5 836
Osječko-baranjska	12 699	6 907	6 112	189	74	5 603	5 265
Šibensko-kninska	5 524	3 273	2 663	103	36	2 148	3 505
Vukovarsko-srijemska	5 751	2 733	2 421	153	59	2 865	2 653
Splitsko-dalmatinska	26 477	18 630	15 594	305	119	7 542	15 853
Istarska	18 327	14 288	11 473	74	13	3 965	9 649
Dubrovačko-neretvanska	7 706	4 868	4 131	60	33	2 778	4 705
Međimurska	5 703	4 015	3 569	25	8	1 663	1 541
Grad Zagreb	77 814	58 918	49 009	325	71	18 571	20 524

Podaci o teritorijalnoj raspoređenosti poslovnih subjekata na županijskoj razini pokazuju da je nešto manje od jedne trećine ukupno registriranih poslovnih subjekata (pravnih osoba) smješteno u Gradu Zagrebu. Udio Grada Zagreba za subjekte obrta i slobodnih zanimanja bitno je manji i iznosi 19,3%. Splitsko-dalmatinska županija na drugom je mjestu po brojnosti registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 10,6% pravnih osoba i 14,9% fizičkih osoba.

Tri županije imaju više od 5,0% udjela registriranih pravnih osoba: Primorsko-goranska (7,9%), Istarska (7,3%) i Zagrebačka (6,6%). Isti je redoslijed tih županija i u broju fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od strukture registriranih. Tako je, npr. uđio Grada Zagreba u skupinama tih subjekata u registriranim subjektima 34,1%, a u aktivnim 33,6%. Uđio po brojnosti druge županije, Splitsko-dalmatinske, u aktivnim subjektima iznosi 10,7%, a u registriranim 10,8%.

8. OSNIVANJE, BRISANJE I USKLAĐIVANJE REGISTRIRANIH PRAVNIH OSOBA U 2023. I 2024.

		2023.				2024.		
		I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.
Osnivanje		4 248	3 459	3 549	4 655	4 085	4 054	3 518
Trgovačka društva		3 900	3 121	3 290	4 317	3 731	3 741	3 210
Ostalo		348	338	259	338	354	313	308
Brisanje		110	29 273	14 984	2 044	1 545	52 127	994
Poduzeća		-	210 ¹⁾	202	9	6	1 036	7
Trgovačka društva		69	28 854	14 623	1 858	1 343	50 859	971
Ostalo		41	209	159	177	196	232	16
Usklađivanja prema Zakonu o trgovačkim društvinama		3	4	5	4	5	1	5

1)Poduzeća i zadruge

Podaci o promjenama registriranih subjekata raspoređeni su u tri skupine: osnivanje, brisanje i usklađivanje. Oni pokazuju da se u naznačenom razdoblju smanjio broj osnivanja i brisanja, a povećao broj usklađenja.

Uđio trgovačkih društava u broju novoosnovanih subjekata u promatranoj razdoblju iznosi 91,2%.

METODOLOŠKA OBJASNJENJA

I. Uvod

Na temelju Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.) i Pravilnika o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 55/16. i 35/18.), Državni zavod za statistiku vodi Registar poslovnih

subjekata (u nastavku teksta: Registrar). Registrar, prema odredbama navedenog Pravilnika, obuhvaća pravne osobe, tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te dijelove tih subjekata (u nastavku teksta: poslovni subjekti). U Registrar se zasad ne upisuju fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u skladu s propisima, strane udruge koje imaju sjedište u Republici Hrvatskoj i poslovni subjekti koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

NKD 2007. utemeljen je na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici – NACE, Rev. 2, koja je obvezatna za države članice Europske unije.

II. Metode rada i izvori prikupljanja podataka

Upisom u Registrar svakom se subjektu dodjeljuje sedmeroznamenkasti matični broj, a dijelu subjekta određuje se redni broj uz matični broj.

Svakom subjektu i njegovu dijelu upisanu u Registrar dodjeljuje se i šifra djelatnosti prema NKD-u 2007.

Subjekti upisani u Registrar razvrstavaju se prema djelatnosti koju pretežito obavljaju tako da se prema NKD-u 2007. određuje brojčana oznaka razreda glavne djelatnosti. Kada je za poslovni subjekt rješenjem o upisu u Registrar kod ovlaštenog tijela ili propisom utvrđeno obavljanje nekoliko djelatnosti, prvo razvrstavanje prema NKD-u 2007. provodi se na prijedlog poslovnog subjekta. Svako sljedeće razvrstavanje poslovnog subjekta kojim se mijenja glavna djelatnost provodi se:

1) na zahtjev subjekta

2) prema službeno dužnosti na temelju promjene rješenja o upisu u Registrar kod nadležnog tijela ili na temelju promjene propisa.

Djelatnost dijelova poslovnog subjekta određuje se prema rješenju o upisu u Registrar kod ovlaštenog tijela ili prema propisu o osnivanju ili temeljnoj namjeni osnivanja, neovisno o djelatnosti subjekta u čijem su sastavu.

Upis, prijava, promjena i odjava subjekta prati se dnevnom ažurnošću Registra. Pravni izvori za ažuriranje Registra jesu:

1) registri što ih vode:

– trgovачki sudovi

– ministarstva

– uredi državne uprave

– druga registarska tijela

2) zakoni, odluke i drugi akti objavljeni u Narodnim novinama.

Struktura upisanih poslovnih subjekata prema pravnom temelju upisa jest sljedeća:

– trgovачka društva, zadruge i ustanove upisani na temelju rješenja registarskog tijela (trgovачki sudovi)

– tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upisani na temelju pravnih propisa

– udruge, zaklade, političke stranke i drugi upisani na temelju rješenja registarskih tijela prema posebnim pravnim propisima.

Teškoće u ažuriranju velikog broja jedinica Registra nastaju kao posljedica dugotrajnih prijelaznih razdoblja u kojima registarska tijela usklađuju poslovne subjekte prema novoj zakonodavnoj regulativi. Time se odgađa i postupak brisanja poslovnih subjekata koji nisu podnijeli zahtjev za usklađivanjem u skladu s novim propisima. Slijedom navedenoga kontinuirano se provodi promjena podataka Registra u skladu s naknadno prikupljenim podacima o poslovnim subjektima iz javnih (općedostupnih) zbirki podataka.

Nedostatak u obuhvatu Registra odnosi se na poslovne subjekte koji obavljaju djelatnost obrta, slobodnih zanimanja, stranih udruga sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i poslovnih subjekata koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj. Osim toga, važno je istaknuti da postoje metodološke razlike između Registra kao administrativne baze podataka i Statističkoga poslovnog registra (u nastavku teksta: eSPRI).

Podaci Registra poslovnih subjekata povezani su s pomoću matičnog broja, registarskog broja i osobnoga identifikacijskog broja s administrativnim bazama podataka.

III. Značenje pojedinih izraza

Poslovni subjekti jesu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u skladu s pravnim propisima, tijela javne vlasti (tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.) te trgovacka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo.

Registrirane pravne osobe (poslovni subjekti) jesu jedinice upisane u Registrar, i to: trgovacka društva, ustanove, zadruge, udruge, političke stranke, tijela javne vlasti i ostale neusklađene jedinice koje su imale pravnu osobnost prema propisima koji su prije bili na snazi.

Aktivne pravne osobe (poslovni subjekti) jesu registrirane pravne osobe upisane u Registrar, za koje je status aktivnosti određen prema podacima iz eSPRI-ja.

Fizičke osobe jesu jedinice koje obavljaju djelatnost u skladu s pravnim propisima, a odnose se na obrt i slobodna zanimanja.

Glavna djelatnost jest djelatnost koja se za poslovne subjekte koji ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu određuje prema najvećem udjelu u ukupnoj dodanoj vrijednosti. Za subjekte koji ne ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu glavna djelatnost određuje se prema najvećem udjelu broja zaposlenih, platnoj listi i isplaćenim brutno plaćama.

Matični broj jest stalna identifikacijska oznaka svakoga poslovnog subjekta. Matični broj upotrebljava se u svim aktivnostima službene statistike. Određuje se postupkom dodjele kontrolnog broja prema modulu 11, dok se dijelu poslovnog subjekta uz matični broj dodjeljuje i četveroznamenkasti redni broj.

Registarski broj jest broj pod kojim je poslovni subjekt upisan u sudske ili drugi posebni registar.

Osobni identifikacijski broj (OIB) jest stalna identifikacijska oznaka obveznika OIB-a koju korisnici OIB-a upotrebljavaju u službenim evidencijama, u svakodnevnom radu i u razmjeni podataka. OIB je jedinstven, nekazujući, nepromjenjiv i neponovljiv.

Pravno ustrojeni oblik jest obilježje jedinica Registra na temelju kojega se one međusobno razlikuju kao dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, zadruge, ustanove, udruge, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi pravno ustrojeni oblici. Pravno ustrojeni oblik jedinica Registra određen je rješenjem nadležnoga registarskog tijela ili propisom o osnivanju na temelju kojeg su jedinice upisane u Registrar.

Oblik vlasništva jest obilježje jedinica Registra koje pokazuje vlasničku strukturu jedinice, a odnosi se na vlasništvo sredstava, tj. osnivački ulog poslovnog subjekta.

Broj zaposlenih upotrebljava se za iskazivanje veličine i strukture pravnih osoba. Dobiven je na temelju godišnjih finansijskih izvještaja Fine. Radi dobivanja ažurnog stanja tih podataka danih u tablicama podaci su usklađeni s redovitim mjesecnim statističkim istraživanjem kojim se prati zaposlenost.

Kratice

Fina Financijska agencija
NKD 2007. Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN Narodne novine

Znakovi

- nema pojave
0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Andrea Galić Nagyszombaty, načelnica Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Vlasta Lide Kranjec i Višnja Petrović

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr